

Ruimtelijke Onderbouwing

Verschuiving terrein modelvliegclub E.M.C.R.

Pondera Development II B.V.

721088 | v3.0

11-11-2024

Pondera

Hoofdvestiging Nederland
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
088 – pondera (088-7663372)
info@ponderaconsult.com

Postadres
Postbus 919
6800 AX Arnhem

Vestiging South East Asia
Jl. Mampang Prapatan XV no 18
Mampang
Jakarta Selatan 12790
Indonesia

Vestiging North East Asia
Suite 1718, Officia Building 92
Saemunan-ro, Jongno-gu
Seoul Province
Republic of Korea

Colofon

Soort document
Ruimtelijke Onderbouwing

Projectnaam
Verschuiving terrein modelvliegclub E.M.C.R.

Versienummer
v3.0

Datum
11-11-2024

Project nummer
721088

Opdrachtgever
Pondera Development II B.V.

Auteur

[Redacted]

Nagekeken door

[Redacted]

Disclaimer

In het onderzoek is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde uitgangspunten, modellen en informatie die ten tijde van het opstellen van dit rapport ter beschikking stonden. Aanpassingen in de uitgangspunten, modellen of gebruikte gegevens kunnen leiden tot andere uitkomsten. De aard en de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens voor het onderzoek bepalen in belangrijke mate de nauwkeurigheid en de onzekerheden van de berekende uitkomsten. Pondera is niet aansprakelijk voor gederfde inkomsten of schade die wordt geleden door opdrachtgever(s) en/of derden uit conclusies die gebaseerd zijn op gegevens die niet van Pondera afkomstig zijn. Deze rapportage is opgesteld met de intentie dat deze alleen gebruikt wordt door de opdrachtgever en slechts voor het doel waarvoor de rapportage is opgesteld. Er mag geen beroep worden gedaan op de informatie uit deze rapportage voor andere doeleinden zonder schriftelijke toestemming van Pondera. Pondera is niet verantwoordelijk voor de consequenties die kunnen voortvloeien uit het oneigenlijk gebruik van de rapportage. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van (de analyse, resultaten en bevindingen in) de rapportage blijft bij de opdrachtgever. De Rechtsverhouding opdrachtgevers – architect, ingenieur en adviseur conform DNR 2011 is te allen tijde van toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.3	Leeswijzer	5
2	Ruimtelijk beleid	6
2.1	Rijksbeleid	6
2.2	Provinciaal beleid	6
2.3	Conclusie	8
3	Huidige situatie	9
4	Planbeschrijving	12
5	Onderzoek	15
5.1	M.e.r.-beoordeling	15
5.2	Geluid	15
5.3	Ecologie	15
5.4	Cultuurhistorie en archeologie	19
5.5	Waterhuishouding	19
5.6	Bodem	21
5.7	Overig	21
5.8	Eindconclusie en voorwaarden omgevingsvergunning	22
6	Economische uitvoerbaarheid	23
6.1	Kostenverhaal	23
6.2	Planschade	23
7	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	24

Bijlagen

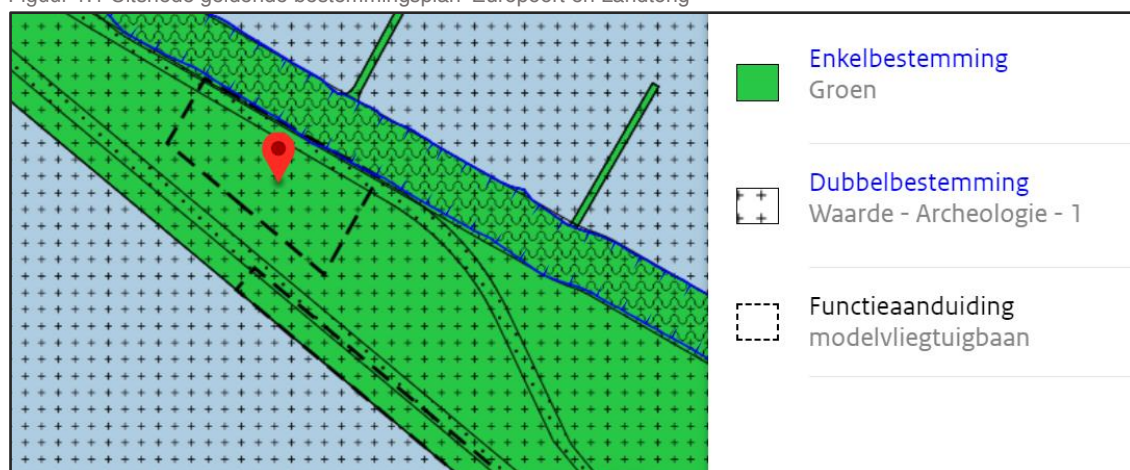
1. Inrichtingsvoorstel (Eelerwoude), november 2024
2. Quicksan flora en fauna (Waardenburg Ecology), mei 2023
3. Oplegnotitie actualisatie quickscan flora en fauna, maart 2024
4. Aeriusberekening

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 4 september 2023 is voor de bouw en exploitatie van één windturbine op de landtong Rozenburg op circa 230 meter ten oosten van 'Paal 83' onder de noemer 'Uitbreiding Windpark Rozenburg' door gemeente Rotterdam een beschikking verleend. In deze beschikking is als voorwaarde opgenomen dat de windturbine niet eerder in gebruik genomen mag worden, dan nadat er tussen modelvliegclub E.M.C.R. (hierna: modelvliegclub) en vergunninghouder akkoord is bereikt over de verschuiving van het terrein van de modelvliegclub. Reden voor deze voorwaarde is de situatie dat zonder verschuiving van de modelvliegclub de bladen (wieken) van de windturbine binnen het vlieggebied (500 meter-zone rondom het terrein) van de modelvliegclub kunnen komen. De begrenzing van het terrein van de modelvliegclub is hierbij vastgelegd in het geldende bestemmingsplan 'Europoort en Landtong' met de aanduiding 'modelvliegtuigbaan' (zie Figuur 1.1).

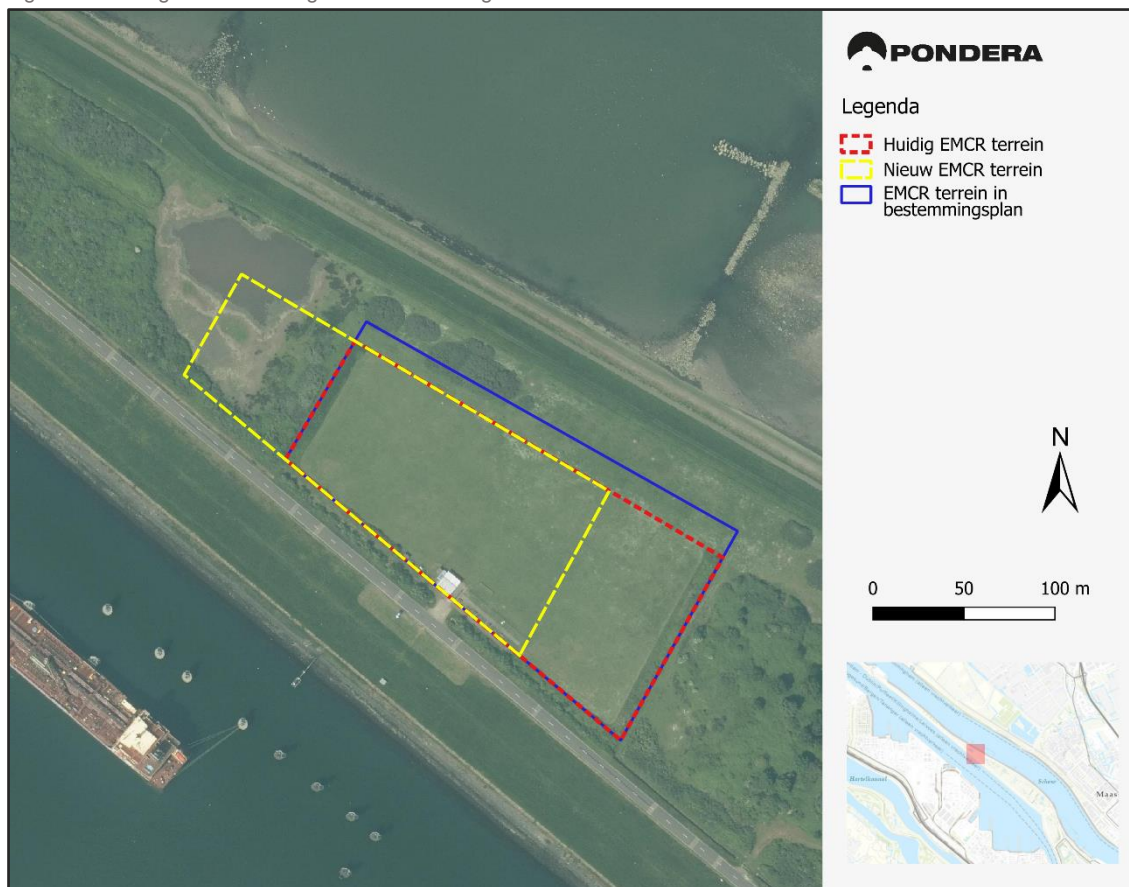
Figuur 1.1 Uitsnede geldende bestemmingsplan 'Europoort en Landtong'

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarde zoals opgenomen in de beschikking van de vergunde windturbine is berekend dat het terrein, zoals aangeduid in het geldende bestemmingsplan, minimaal 72,5 meter in noordwestelijke richting moet schuiven. Uitgangspunt voor deze berekening is een maximale wieklengte van 87,5 meter. Zie Figuur 1.2 voor de beoogde verschuiving en daarbij behorende nieuwe begrenzing. De begrenzing is met een geel gestippelde lijn aangegeven. Daarbij dient opgemerkt dat de planologische begrenzing met de aanduiding 'modelvliegtuigbaan' in de huidige situatie niet overeen komt met de werkelijke situatie. De planologische begrenzing heeft overlap met de dubbelbestemming 'Leiding – Leidingstrook'. Dit deel is niet in gebruik door de modelvliegclub. In Figuur 1.2 is de huidige planologische begrenzing aangegeven met een blauwe lijn. De begrenzing van het huidige terrein in gebruik door de modelvliegclub is aangegeven met een rood gestippelde lijn.

Het deel ten noordwesten van het terrein van de modelvliegclub heeft de bestemming 'Groen' zonder de aanduiding 'modelvliegtuigbaan'. Om het gebruik van dit deel als modelvliegtuigbaan (planologisch) mogelijk te maken is een afwijking van het geldende bestemmingsplan nodig. Dit is mogelijk met een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Een dergelijke omgevingsvergunning dient te zijn voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Onderhavige rapportage vormt deze ruimtelijke onderbouwing.

Figuur 1.2 Beoogde verschuiving terrein modelvliegclub E.M.C.R.

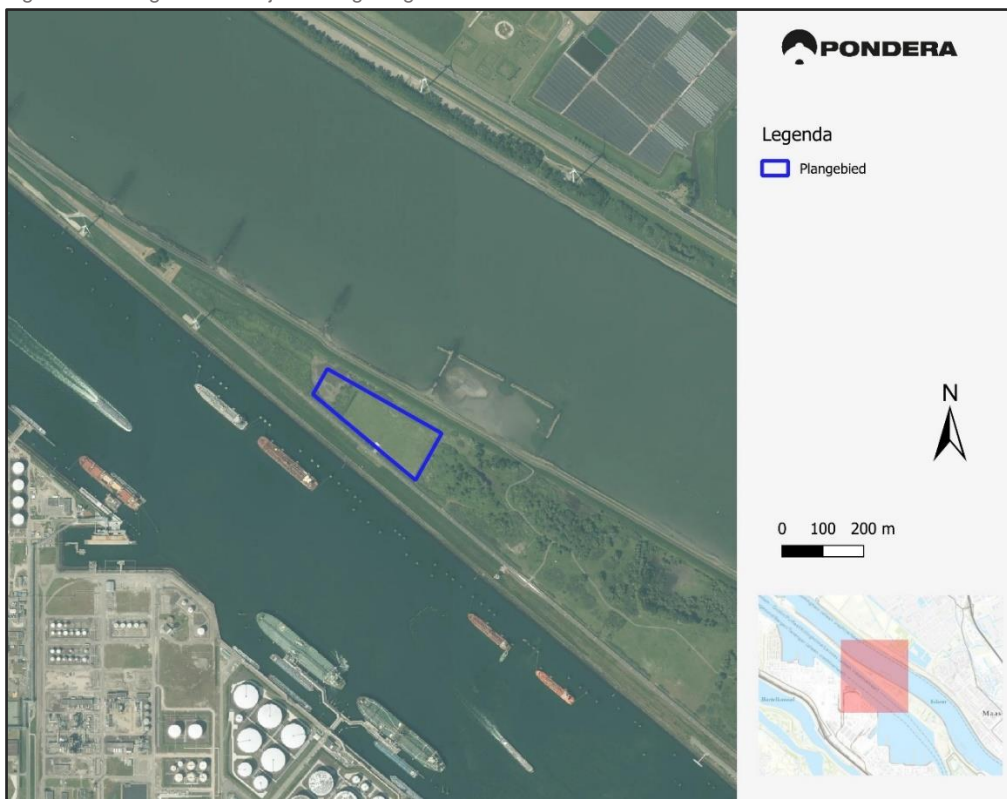
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in de provincie Zuid-Holland, in de gemeente Rotterdam. Het ligt op een landtong¹, Landtong Rozenburg genaamd, binnen het Rotterdamse havengebied. Landtong Rozenburg wordt omsloten door het Calandkanaal (zuidzijde) en de Nieuwe Waterweg/Het Scheur (noordzijde). Ten noordwesten, aan de overkant van de Nieuwe Waterweg, ligt het dorp Hoek van Holland. Ten noordoosten op meer dan 1 kilometer ligt de stad Maassluis en in zuidoostelijke richting van het plangebied op meer dan 2 kilometer ligt het dorp Rozenburg. Ten westen en zuiden van het plangebied, aan de overkant van het Calandkanaal, ligt het industriegebied Europoort Rotterdam. Figuur 1.3 geeft de ligging van het plangebied en de ruimere omgeving.

Het plangebied omvat zowel het huidige terrein van de modelvliegclub als het nieuwe terrein van de modelvliegclub na verschuiving. Zie Figuur 1.4 voor de ligging van het plangebied en de directe omgeving.

¹ Is een smal stuk land dat uitsteekt in zee of een binnenwater (bijvoorbeeld een smal schiereiland of een kaap) en soms de vorm heeft van een tong: een smalle strook land die zich aan het uiteinde iets verbreedt.

Figuur 1.3 Plangebied en wijdere omgeving

Figuur 1.4 Plangebied en directe omgeving

1.3 Leeswijzer

Dit hoofdstuk geeft de inleiding tot het project. In hoofdstuk 2 wordt het beleidskader geschetst. In hoofdstuk 3 komt een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied en omgeving aan de orde, hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het planvoornemen. In hoofdstuk 5 worden de milieuaspecten beschreven. Hoofdstuk 6 geeft ten slotte een toelichting op de financieel-economische uitvoerbaarheid van dit plan en hoofdstuk 7 de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Ruimtelijk beleid

De aanvraag omgevingsvergunning moet in overeenstemming zijn met het beleid van het Rijk, de provincie en natuurlijk de gemeente zelf. Om deze reden wordt hieronder aandacht geschonken aan het voor de verschuiving van de modelvliegclub relevante beleid.

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. De NOVI is op 11 september 2020 door het Rijk vastgesteld als structuurvisie onder de bestaande Wet ruimtelijke ordening (Wro). Na de ingang van de nieuwe Omgevingswet op 1 januari 2024 geldt deze structuurvisie als een omgevingsvisie, zoals in de nieuwe wet bedoeld.

De NOVI is gericht op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu door (a) het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede leefomgevingskwaliteit en (b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De beoogde verschuiving van de modelvliegclub is niet in strijd met de basisbeginselen van de NOVI.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)² voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Bij de vaststelling van een ruimtelijk plan voor de verschuiving van het terrein van de modelvliegclub dient rekening gehouden te worden met de regels die het Barro stelt. Van belang voor het plangebied is het nationale belang 'Primaire waterkeringen buiten het kustfundament'.

Aan de noordzijde van het plangebied ligt de Nieuwe Waterweg/Het Scheur, welke door middel van een primaire waterkering van het plangebied wordt gescheiden. In het Barro is vastgelegd dat door de realisatie van een plan geen belemmeringen kunnen ontstaan voor het onderhoud, de instandhouding of de versterking van de primaire waterkering. De beoordeling van gevolgen van de verschuiving vindt plaats in hoofdstuk 5.

2.2 Provinciaal beleid

Per 1 april 2023 is de Omgevingsvisie Zuid-Holland in werking getreden. De Omgevingsvisie van Zuid-Holland biedt een strategische blik op de lange(re) termijn voor de gehele fysieke leefomgeving en bevat de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid van de provincie Zuid-Holland. De juridische borging van de omgevingsvisie is opgenomen in de omgevingsverordening.

² Besluit van 22 augustus 2011, houdende algemene regels ter bescherming van nationale ruimtelijke belangen

Belangrijk basisuitgangspunt voor de provincie is het sturen op ruimtelijke kwaliteit. Sturen op ruimtelijke kwaliteit betekent richting en ruimte geven aan een optimale wisselwerking tussen ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedskwaliteit. Het kwaliteitsbeleid gaat uit van 'ja, mits': ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en geldt in principe voor het grondgebied van de gehele provincie, dat wil zeggen zowel de groene ruimte als de bebouwde ruimte.

Soorten ruimtelijke ontwikkelingen

Om te kunnen bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling passend is, is vooral de ruimtelijke impact van belang. Daarbij hanteert de provincie met het oog op de wisselwerking tussen gebiedskwaliteiten en ontwikkelingen twee uitgangspunten:

1. een kleinschalige ontwikkeling heeft in beginsel minder ruimtelijke impact op gebiedskwaliteiten dan een grootschalige ontwikkeling en vraagt daarom weinig tot geen provinciale betrokkenheid,
2. hoe hoger en specifiek de kwaliteit van een gebied is, des te groter is in beginsel de ruimtelijke impact en des te eerder raken ze provinciale doelen of belangen.

In dat licht wordt onderscheid gemaakt in drie soorten ontwikkelingen:

1. Inpassen. Dit betreft een ontwikkeling die sterk aansluit bij de bestaande identiteit en structuur van het landschap, dorp of stad. De ontwikkeling is gebiedseigen, passend bij de maat en de aard van de bestaande kenmerken van een gebied;
2. Aanpassen. Dit betreft een ontwikkeling die aansluit bij de huidige identiteit van een gebied, maar op structuurniveau wijzigingen of aanvullingen voorziet. Een voorbeeld is de aanleg of verbreding van een provinciale weg. Bewoners en gebruikers uit de bestaande omgeving merken duidelijk invloed van de nieuwe ontwikkeling.
3. Transformeren. Bij transformatie gaat het om een verandering van een gebied van dusdanige aard en omvang dat er een nieuw landschap of stedelijk gebied ontstaat.

Het verschuiven van het EMCR terrein is aan te merken als een ontwikkeling 'inpassen'. De rol van de provincie zal zich, afhankelijk van het type gebied en het type ontwikkeling, vooral richten op het toewerken naar een kwalitatief zo gunstig mogelijk resultaat. Omdat in deze gevallen niet aan (alle) richtpunten ruimtelijke kwaliteit kan worden voldaan, zijn ontwerptimalisatie, inpassingsmaatregelen of aanvullende ruimtelijke maatregelen nodig om de ruimtelijke kwaliteit te behouden of te verbeteren. Dat gebeurt door het zuidoostelijke deel van het plangebied dat vrijkomt na verschuiving van de modelvliegclub te voorzien van een passende herinrichting. Zie hoofdstuk 4 voor het inrichtingsvoorstel.

Beschermingscategorieën

De provincie wil in een aantal gebieden specifieke waarden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn. De instandhouding van deze waarden vraagt om toegespitste vormen van bescherming en ontwikkeling. Ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden zijn mogelijk, maar met inachtneming van de specifieke waarden naast de generieke bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Het gaat om gebieden met beschermingscategorie 1, 2 en 3.

Landtong Rozenburg is in de omgevingsverordening aangeduid als een recreatiegebied met beschermingscategorie 2. In deze gebieden zijn slechts ontwikkelingen mogelijk die vallen onder de noemer 'inpassen' of 'aanpassen'. Zoals hierboven beschreven is, gaat het hier om een inpassing.

Door Eelerwoude is in het kader van (landschappelijke) inpassing een voorstel gemaakt voor herinrichting van de gronden die vrijkomen na verschuiving van de modelvliegclub. De realisatie van deze herinrichting is een belangrijke grondslag voor de beoogde verschuiving.

2.3 Conclusie

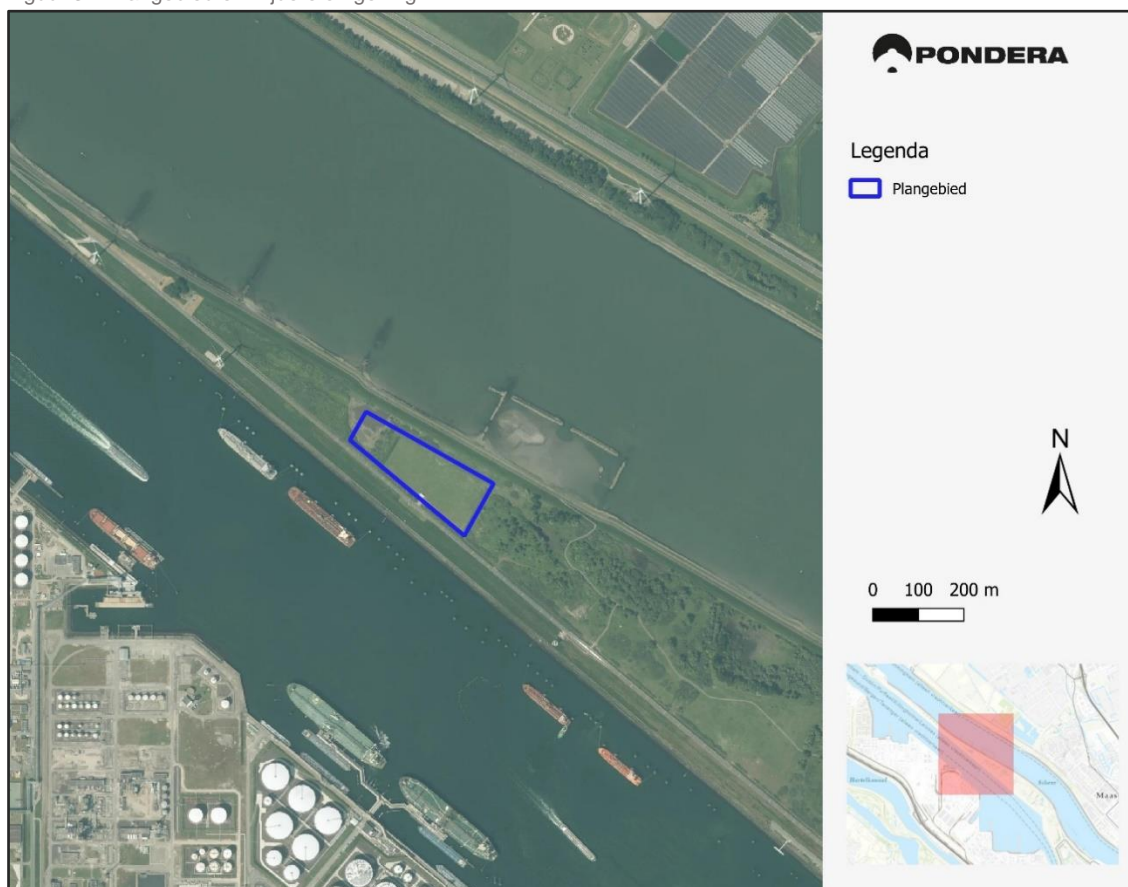
De verschuiving van de modelvliegclub op de landtong Rozenburg past in het rijks- en provinciale beleid.

3 Huidige situatie

Het plangebied ligt op de Landtong Rozenburg (zie Figuur 3.1). De Landtong is ontstaan rond 1960 na het afgraven van het Calandkanaal en de aanliggende havens. Door de afgraving kreeg de landtong zijn huidige vorm, een smal schiereiland met een lengte van ongeveer 9,5 kilometer en een oppervlakte van circa 60 hectare. Het langwerpige gebied heeft een kop, een hals en een romp en vormt de scheiding tussen het Calandkanaal en de druk bevaren Nieuwe Waterweg/Het Scheur.

De romp, het oostelijke deel van de landtong, bestaat uit twee delen. Het eerste gedeelte, net ten westen van het dorp Rozenburg, is het zogenaamde Calandpark. In dit park zijn o.a. een manege, hondentrainingsbaan en een mountainbikeparcours gevestigd. Onderdeel van het park is ook het Educatief Informatie Centrum Mainport Rotterdam (EIC). Het Calandpark ligt op een voormalige vuilstort, waardoor het terrein zeer grillig en geaccidenteerd is. De hoogte varieert tussen de N.A.P. + 5.00 m en N.A.P. + 11.00 m. Het tweede gedeelte staat bekend als de begrazingsweide. De begrazingsweide heeft, vanaf het Educatief Informatiecentrum (EIC) richting de kop van de Landtong, een lengte van ongeveer 3 kilometer. Vanuit de gedachte om braakliggende terreinen in de haven te gebruiken voor tijdelijke natuurontwikkeling graasden hier al in 1999 de eerste runderen. Ook dit deel van de landtong kent hoogteverschillen en heeft daardoor een glooiend karakter.

Figuur 3.1 Plangebied en wijdere omgeving

De hals van de landtong is een 4,5 kilometer lange boulevard met een breedte van circa 100 meter. Dit deel wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van meerdere windturbines en scheepvaart gerelateerde bestemmingen, waaronder radarstations, de Maeslantkering³ en de Scheurhaven. De gemiddelde hoogte van dit gedeelte is ca. N.A.P. + 5.30 m. De kop van de landtong heeft een breedte van circa 250 meter en bevindt zich ter hoogte van Hoek van Holland. Op de kop van de landtong is een uitzichtpunt waarlangs de scheepvaart van en naar de Eurogeul passeert. Anders dan de hals kent de kop, net zoals de romp relatief grote hoogteverschillen.

Het plangebied ligt op het oostelijke deel van de landtong in de zogenaamde begrazingsweide direct langs de Noordzeeweg. De kenmerkende glooiing van de begrazingsweide geldt niet voor het overgrote deel van het plangebied. Het huidige terrein van de modelvliegclub (oostelijke deel van het plangebied) bestaat uit een open en vlak grasveld met daarop een clubgebouw en andere bijbehorende voorzieningen. Het grasveld is omheind met een hekwerk.

Figuur 3.2 Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Aan de zuidzijde tussen het terrein van de modelvliegclub en de Noordzeeweg bevindt zich een zone (strook) van ongeveer 15 meter met een greppel, wilgen en ruige begroeiing. Door de aanwezigheid van deze begroeiing is het zicht vanaf de Noordzeeweg op het terrein van de modelvliegclub beperkt.

³ Dit is de stormvloedkering bij Hoek van Holland, het meest recente onderdeel van de Deltawerken.

Aan de noordzijde van het terrein van de modelvliegclub is een veel bredere zone aanwezig van ongeveer 70 meter met een open karakter. Vanaf het plangebied is de Nieuwe Waterweg en de tegenoverliggende oever goed te zien. Tussen het plangebied en Nieuwe Waterweg ligt een lage dijk en een fietspad.

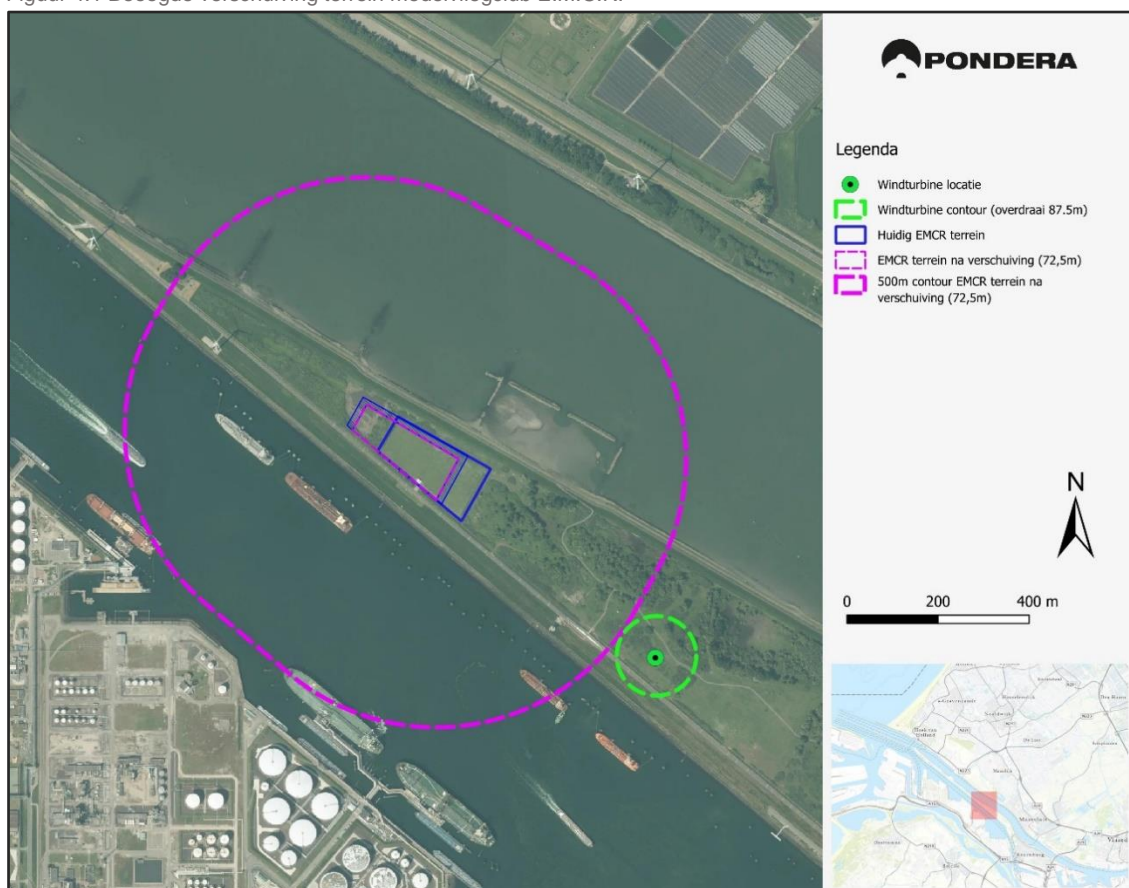
Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door een hoge grondwal. De wal is 4-7 meter hoger ten opzichte van de omgeving en dichtgegroeid met beplantingen; zowel bomen als heesters. In tegenstelling tot de oostzijde is het terrein aan de westzijde relatief laag en open. De rand van het terrein is hier begroeid met lage duindoornboschages. In het lage en open gedeelte ligt een ondiepe (drink)poel. De poel functioneert als drinkwatervoorziening voor de Schotse hooglanders die op de landtong rondlopen.

Voor een uitgebreide beschrijving van het plangebied en bijbehorende illustraties wordt verwezen naar Bijlage 1.

4 Planbeschrijving

Het planvoornemen betreft de verschuiving van het terrein van de modelvliegclub met 72,5 meter in noordwestelijke richting. Door deze verschuiving komen de wieken van de beoogde windturbine op de landtong niet binnen het vlieggebied (500 meter-zone rondom het terrein). Zie ter illustratie Figuur 4.1.

Figuur 4.1 Beoogde verschuiving terrein modelvliegclub E.M.C.R.

De beoogde (planologische) verschuiving leidt tot een paar aanvullende ontwikkelingen die hieronder nader worden toegelicht.

Herinrichting nieuwe terrein modelvliegclub na verschuiving (Deel A)

Door de verschuiving moet het deel ten westen van het huidige terrein, zoals in Figuur 4.2 met deel A aangegeven, worden heringericht ten behoeve van de modelvliegclub. Het maaiveld is hier momenteel iets lager gelegen ten opzichte van het huidige terrein van de modelvliegclub. De laag gelegen gronden worden opgehoogd zodat het nieuwe terrein op dezelfde maaiveld hoogte komt te liggen als het huidige terrein. Rondom de bestaande poel staan verspreid over het terrein duindoorn bosschages. Deze vegetatie wordt indien nodig verwijderd. De bestaande poel krijgt een nieuwe vorm met flauwe oevers waar moerasvegetatie tot ontwikkeling kan komen.

Na de verschuiving van het terrein ligt het clubgebouw niet meer centraal op het terrein. Het voornemen is om het clubgebouw en bijbehorende voorzieningen mee naar het noordwesten te verplaatsen zodat het terrein optimaal gebruikt kan worden vanaf het midden, o.a. voor het zicht op modelvliegtuigen.

Er komt een nieuwe entree naar het clubgebouw en het terrein langs de Noordzeeweg. Ten noorden van de entree wordt een parkeervoorziening ingericht met ca. 20 parkeervakken. Tevens wordt het toiletgebouw opslagcontainers, een houten hekwerk (pilot box) en de propaantank voor de energievoorziening van het clubgebouw verplaatst. Zie voor de beoogde verplaatsing van het clubgebouw met bijbehorende voorzieningen de lichtgroene en oranje stippenlijn in Figuur 4.2. Op deze figuur is ook de parkeervoorziening weergegeven.

Figuur 4.2 Herinrichting plangebied

Legenda

- Deelgebied A, onderdeel van terrein EMCR, het lage gedeelte wordt gedempt en vegetatie verwijderd.
- Nieuwe poel/herinrichting bestaande poel met geleidelijk aflopende oevers
- Heesters
- Nieuwe locatie clubgebouw en voorzieningen EMCR (inclusief pilotbox, gastank en toiletgebouw)
- Bestaande vegetatie blijft behouden
- Voormalige ingang tot terrein
- Nieuwe ingang naar het clubgebouw
- Parkeervoorziening in grasbeton (+/- 20 parkeerplekken)
- Leidingszone (let op met vergravingen en toepassing niet diep-wortelende beplanting)
- EMCR terrein in gebruik
- Beheergebied EMCR (oa pad rondom terrein)

Bron: Eelerwoude

Herinrichting voormalige terrein modelvliegclub na verschuiving (Deel B)

Door de verschuiving komt het oostelijke deel van het huidige terrein, zoals in Figuur 4.2 met deel B aangegeven, beschikbaar voor een landschappelijke/natuurlijke herinrichting. Voor dit deel B en het gebied direct ten westen van deel A heeft Eelerwoude een inrichtingsvoorstel gemaakt (zie Bijlage 1). De ontwerp uitgangspunten zijn hierbij: het behouden van landschappelijk kenmerken, bestaande natuurwaarden en kansen voor een ecologische meerwaarde; open weides afgewisseld met ruigtes, struwelen en boomgroepen in een afwisselend landschap met kleine duinen en moerasgebieden.

In deel B wordt de te dempen poel uit deel A gecompenseerd. De nieuwe poel kan fungeren als drinkwatervoorziening voor de grazers maar ook als ecologisch waardevolle poel voor amfibieën. De poel kent een minimale diepte van één meter met geleidelijk aflopende oevers. Afhankelijk van de ondergrond dient een extra leem- of kleilaag te worden aangebracht om de poel watervoerend te maken. De grond die zal worden afgegraven (deel B) kan worden gebruikt om het nieuwe terrein van de modelvliegclub (deel A) te egaliseren om een evenwichtige grondbalans te bereiken. Rondom de nieuwe poel, wordt een mengsel van heesters (sortiment: duindoorn, duinrozen en meidoorn) in groepjes aangeplant. Het is belangrijk dat deze groepjes niet te dicht bij elkaar geplant worden, zodat open kruidenrijke graszones tussen de heesters ontstaan. Deze zones zorgen voor variatie en zijn ideaal habitat voor vogels als de graspieper.

Om de nieuwe aanplant tegen vraat van grazers te beschermen wordt de duindoorn beplanting wat meer aan de buitenkant van de groepjes nieuwe heesters geplaatst. Omdat de duindoorn beperkt gegeten wordt, worden zo de andere jonge planten in het begin 'beschermde' tegen de grazers. Langs het bestaande hek aan de oostzijde van het plangebied blijft het bestaande struweel behouden.

5 Onderzoek

In dit hoofdstuk zijn de gevolgen voor het milieu uitgewerkt conform de volgende thema's:

- M.e.r.-beoordeling
- Geluid
- Ecologie
- Archeologie en cultuurhistorie
- Water
- Bodem

Per milieuthema is gebruik gemaakt van de beschikbare bronnen met achtergrondinformatie. Voor enkele thema's zijn sectorale onderzoeken uitgevoerd waarvan de resultaten in de desbetreffende paragrafen zijn opgenomen. De onderzoeksrapporten zelf zijn als bijlagen toegevoegd.

5.1 M.e.r.-beoordeling

Voor grootschalige ontwikkelingen op het gebied van woningen, bedrijvigheid en infrastructuur geldt het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Daarin is aangegeven dat in bepaalde gevallen een milieueffectrapportage moet worden opgesteld, waarin wordt aangegeven wat de gevolgen zijn van de ontwikkelingen voor het milieu. In het besluit wordt onderscheid gemaakt in m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten en MER-plichtige activiteiten. Als een project onder de m.e.r.-beoordeling valt, wordt gekeken naar de kenmerken van het project, de cumulatie met andere projecten, de ligging van het project en de kenmerken van het potentiële effect van het project. Voor de m.e.r.-beoordelingsplichtige projecten hoeft niet in alle gevallen een MER te worden gemaakt: er moeten bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die dat noodzakelijk maken.

Het Besluit m.e.r. geeft aan dat een m.e.r.-beoordelingsplicht in elk geval geldt voor de oprichting, de inrichting of het gebruik van een luchthaven als bedoeld in de Wet luchtvaart (activiteit D 6.1). Het gaat hier om luchthavens met een start- of landingsbaan met een lengte van 1.000 meter of meer of uitsluitend geschikt voor het starten of landen van helikopters. Het voorgenomen initiatief betreft geen luchthaven.

5.2 Geluid

De modelvliegtuigen produceren geluid. De afstand van het terrein van de modelvliegclub ten opzichte van omliggende geluidgevoelige objecten is groot. Daarbij wordt deze afstand door de verschuiving alleen maar groter. De maximale geluidsniveaus voor de modelvliegtuigen zijn vastgelegd in de milieuvergunning van de modelvliegclub. De modelvliegclub moet voldoen aan de voorwaarden uit deze vergunning. Hierdoor is er voor het aspect geluid sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.3 Ecologie

De (wettelijke) bescherming van ecologische waarden verloopt via twee sporen: gebiedsbescherming en soortenbescherming. De soorten- en gebiedsbescherming staan los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

5.3.1 Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming is onderscheid te maken in planologische- en wettelijke bescherming. De wettelijke bescherming is verankerd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Dit betreft de zogenaamde Natura 2000-gebieden. De planologische bescherming is verankerd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland. Dit betreft het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de overige gebieden met specifieke bescherming, zoals de weidevogelgebieden.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Nederland heeft ruim 160 Natura 2000-gebieden. Per gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd voor de plant- en diersoorten waarvoor het gebied een belangrijke functie heeft.

Activiteiten, zoals vliegen met modelvliegtuigen, in Natura 2000-gebieden zijn alleen toegestaan als significant negatieve effecten op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen (IHD) zijn uitgesloten.

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied.

Een AERIUS-berekening is noodzakelijk om additionele stikstofdepositie gedurende de aanlegfase te toetsen. Uit de AERIUS-berekening (bijlage 4) blijkt dat er geen sprake is van een toename in stikstofdepositie en ook aan de grenswaarde van 0,00 mol per hectare per jaar kan worden voldaan. Hiermee is aangetoond dat er geen sprake is van toegenomen emissies en dat significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het NNN is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voor deze gebieden geldt een planologisch beschermingsregime. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen. Is er wel significant negatief effect op deze kenmerken en waarden, dan geldt het 'nee, tenzij-regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Dit beschermingsregime is verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Het plangebied ligt niet binnen de grenzen van het NNN.

Overige gebiedsbescherming

Direct rondom het plangebied zijn geen door de provincie beleidsmatig beschermde gebieden, zoals de 'belangrijke weidevogelgebieden' aanwezig.

5.3.2 Soortenbescherming

Bij het verschuiven van de modelvliegclub moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

In een Quicksan soortenbescherming, uitgevoerd door Waardenburg Ecology (2023) zijn de effecten op beschermde soorten onderzocht in het kader van de Wnb. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies. Meer detail over de aangetroffen soorten staan in de quickscan, Bijlage 2.

In aanvulling op de quickscan is een oplegnotitie opgesteld. Deze notitie is een actualisatie van de quickscan in het kader van de Omgevingswet (Ow). Daarnaast is in deze notitie aan de hand van de quickscan, getoetst of de realisatie van een nieuwe poel zou kunnen leiden tot een schadelijke (vergunningsplichtige) handeling in het kader van de Ow.

Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

De effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is

grond- en graafwerkzaamheden en het verwijderen van struweel rond de poel in het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Dit is verboden op grond van de Wnb. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen. Daarom moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Vleermuizen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen die door de geplande ingreep worden aangetast in het plangebied is uitgesloten. In het plangebied staan namelijk geen gebouwen of bomen met holtes die moeten plaatsmaken om het terrein van de modelvliegclub naar het noordwesten te verplaatsen. Ook betreft het geen essentieel foerageergebied en zijn er geen (essentiële) vliegroute van vleermuizen aanwezig omdat lijnvormige structuren ontbreken.

Ongewervelden

Op grond van de verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop kan worden geconcludeerd dat het plangebied en omgeving geen betekenis heeft voor andere beschermde soorten ongewervelden dan het bruin blauwtje.

Vissen

Aangezien het voorkomen van vissoorten in het plangebied kan worden uitgesloten (ondiepe en soms droogstaande poel is geen geschikte habitat voor vissen), kunnen (negatieve) effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep eveneens worden uitgesloten.

Amfibieën

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en de bevindingen van het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde amfibieënsoorten.

Reptielen

Aangezien het voorkomen van beschermde soorten reptielen in het plangebied kan worden uitgesloten, zijn ook effecten van op beschermde reptielensoorten als gevolg van de werkzaamheden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor akkerogentroost, blauw guichelheil en glad biggenkruid of andere beschermde plantensoorten.

5.3.3 Bescherming houtopstanden

In de Wnb wordt onder een houtopstand verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 hectare of meer. Het her in te richten gebied is echter kleiner dan 10 hectare. Tevens worden de te saneren struiken gecompenseerd in het nieuw in te richten zuidoostelijke deel.

5.3.4 Conclusie

Aangezien het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied kan worden uitgesloten, zijn ook effecten van op beschermde plantensoorten als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Daarmee is ook overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten uitgesloten.

Aanbevelingen

Als het niet noodzakelijk is om de gehele poel te verwijderen voor de verschuiving van het terrein van EMCR, adviseren we om dit ook niet te doen en daarmee de nu aanwezige natuurwaarden te behouden. Wanneer een gedeelte van de poel behouden blijft, vormt dit bovendien in potentie een stuk oppervlaktewater waar waterdieren tijdens de dempingswerkzaamheden naar toe kunnen vluchten.

Dit advies is overgenomen, maar een deel van de poel wordt gedempt. Daarbij wordt naast de demping van een deel van de bestaande drinkpoel ook voorzien in de aanleg van een nieuwe poel.

Door het nemen van de volgende maatregelen wordt overtreding van verbodsbepalingen (uit zowel de Wnb als de Ow) voorkomen:

- Rooien van beplanting en (voorbereidende) werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschillen per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Zorgplicht

De algemene zorgplicht (Wnb, art. 1.11) en specifieke zorgplicht (Ow) geldt altijd en voor iedereen. Of het nu wel of niet om beschermde soorten gaat en of er nu wel of geen ontheffing nodig is of vrijstelling geldt. Om aan de Zorgplicht te voldoen, wordt aanbevolen de volgende maatregelen te treffen:

- Dempen van de poel in de periode tussen augustus en oktober (of november als de watertemperatuur het toestaat); buiten de voorplanting- en overwinteringsperiode van amfibieën.
- Als een deel van de poel behouden blijft: De poel vanuit één richting rustig dempen en bij voorkeur werken richting het deel van de poel dat behouden blijft, zodat waterdieren kunnen vluchten naar dit deel.
- Laat maaisel en de strooisellaag van grasland op de landtong, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, liggen (niet afvoeren).
- Creëer waar mogelijk kleinschalige variatie in vegetatiestructuur door beheer gefaseerd uit te voeren in ruimte en tijd.

- Hou rekening met de aanwezigheid van het waardplanten voor op de Rode lijst aanwezige dagvlinders, die dienen zoveel mogelijk gespaard te blijven.
- Hou bij het graven van een nieuwe poel rekening met de aanwezigheid van geschikt habitat voor doornkaakbij, dat dient zoveel mogelijk gespaard te blijven.
- Hou bij het graven van een nieuwe poel rekening met het voorkomen van verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdieren, deze dienen zoveel mogelijk gespaard te blijven.
- Hou bij het graven van een nieuwe poel rekening met het voorkomen van vaatplanten van de Rode lijst, die dienen zoveel mogelijk gespaard te blijven. Om te bepalen waar eventuele groeiplaatsen aanwezig zijn dient een floradeskundige ingeschakeld te worden.
- Grond- en graafwerkzaamheden ten behoeve van de herinrichting en de poel in één richting uitvoeren, van het modelvliegveld richting het natuurgebied, zodat aanwezige fauna kan vluchten richting alternatief leefgebied.

5.4 Cultuurhistorie en archeologie

5.4.1 Archeologie

Het archeologiebeleid van de gemeente Rotterdam is vastgelegd door middel van dubbelbestemmingen in de verschillende bestemmingplannen. Voor de planlocatie geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 1', zoals opgenomen in het bestemmingsplan 'Europoort en Landtong'. Conform het bestemmingsplan geldt voor de locatie een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor bouw- en graafwerkzaamheden die dieper reiken dan 0 meter NAP en die tevens een verticale oppervlakte beslaan van meer dan 200 vierkante meter. Het verschuiven van het EMCR terrein en herinrichting van het vrijgekomen terrein heeft geen effect op de bodem onder NAP, omdat het plangebied overal minimaal 5 meter boven NAP is (Algemene Hoogtekaart Nederland).

5.4.2 Cultuurhistorie

Om de cultuurhistorische waarden van het gebied te bepalen is de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Zuid-Holland gebruikt. Deze kaart geeft de cultuurhistorische waardering voor het gebied weer en laat zien of er historische monumenten in het gebied aanwezig zijn. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van beeldbepalend erfgoed.

5.4.3 Conclusie

De verschuiving van de modelvliegclub doet geen afbreuk aan archeologie en overige cultuurhistorische waarden in het plangebied en de omgeving ervan. Het plangebied is voor wat betreft archeologie vrijgegeven voor verdere planontwikkeling.

5.5 Waterhuishouding

De planlocatie ligt in het beheergebied van Waterschap Hollandse Delta. Echter ligt het buitendijks, waardoor Rijkswaterstaat optreedt als beheerder. Op grond van de Wro moet bij een ruimtelijke ontwikkeling inzicht worden gegeven in de gevolgen voor de waterhuishouding.

5.5.1 Wateroverlast

Bij het verschuiven van de modelvliegclub, zal de waterpoel gedempt moeten worden. Het terrein bestaat uit gras, waar het water kan infiltreren in de bodem.

Er wordt geen water verzameld en geloosd op oppervlaktewater. In de uitgangssituatie is er geen sprake van wateroverlast. Op basis hiervan zijn er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten. Daarbij is het terrein buitendijks en is afvoer van hemelwater geen relevant thema.

Waterveiligheid

Het plangebied ligt op de waterkering 'Europoort I', als onderdeel van dijktraject 208. Dit is een waterbeschermingsgebied. Voor activiteiten in de waterbeschermingszone, moet een watervergunning worden aangevraagd, dit gebeurt separaat. Het (gedeeltelijk) dempen van de poel heeft geen effect op de functie van de kering.

5.5.2 Effect op het oppervlaktewatersysteem

De (drink)poel wordt deels gedempt. Er hoeven geen maatregelen te worden getroffen om de waterafvoerende functie te waarborgen, omdat de poel al ondiep is en regelmatig droogvalt. De poel heeft geen significant effect op de het oppervlaktewatersysteem.

5.5.3 Effect op het grondwatersysteem

In de uitgangssituatie heeft het dempen van de poel geen invloed op de grondwaterstanden en veroorzaakt daarnaast geen grondwateroverlast.

5.5.4 Watertoets

De verplichte watertoets (artikelen 3.1.1. en 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van water huishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit instrument is waarborgen dat de water huishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om water huishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

Over deze wijze van omgaan met de waterhuishouding vindt afstemming plaats met Rijkswaterstaat. De benodigde watervergunning en eventuele afstemming daarover volgt haar eigen procedure.

5.5.5 Conclusie

Het verschuiven van de modelvliegclub en de herinrichting van het daarmee vrijgekomen zuidoostelijke terrein heeft geen negatief effect op de waterhuishouding. De vergunning is niet noodzakelijk in het kader van de ruimtelijke procedure. Rekening houdend met de (eventueel) benodigde vergunning is er voor het aspect water sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6 Bodem

Vanuit de functie van het aan te leggen nieuwe terrein kunnen er eisen gesteld worden aan de kwaliteit van de bodem (Wet bodembescherming), omdat er personen verblijven. Voor de modelvliegtuigbaan geldt dat er geen sprake is van potentieel bodembedreigende activiteiten. Bij aan- of afvoer van grond wordt uiteraard aan het Besluit bodemkwaliteit voldaan. Bij de Omgevingsdienst DCMR is geen bodemverontreiniging in het plangebied bekend.⁴

Het dempen van de poel heeft geen invloed op de bodemkwaliteit; de kwaliteit van de grond verslechtert niet. Bij de realisatie wordt een bodemonderzoek uitgevoerd. Indien de grond verontreinigd is, worden passende maatregelen genomen. Tijdens de gebruiksfase van het terrein zorgt het plangebied niet voor verslechtering van de bodemkwaliteit.

Bij de verplaatsing van het clubgebouw, de opslagcontainers, het toiletgebouw en de propaantank is geen sprake van roering van de grond, aangezien deze worden geplaatst op stelconplaten. Eventuele verharding vindt slechts tot een beperkte diepte plaats, waardoor geen historisch bodemonderzoek noodzakelijk is. Voor het aspect bodem is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.7 Overig

5.7.1 Parkeerplaatsen

Bij de aanleg van parkeerplaatsen met grasbetontegels is bewust gekozen voor een oplossing die de nadelige effecten van volledige verharding zoveel mogelijk beperkt. Grasbetontegels hebben namelijk eigenschappen die bijdragen aan zowel de waterhuishouding als de groene uitstraling van de omgeving. Ze zijn deels doorlatend, waardoor regenwater beter in de bodem kan infiltreren wat de waterhuishouding ten goede komt. Door de geringe impact op de water absorberende functie van het gebied is er geen noodzaak voor watercompensatie.

Daarnaast laten grasbetontegels grasgroei toe in de tussenruimtes van de betonnen structuur, wat zorgt voor een visuele aansluiting bij een groene omgeving. Hierdoor zijn de parkeerplaatsen minder opvallend dan standaard verhardingen en behoudt het gebied zoveel mogelijk het natuurlijke uiterlijk.

5.7.2 Hekken

Het geplande hekwerk en vee afrastering in en rondom het te verplaatsen terrein varieert in hoogte tussen 2,5 en 3,5 meter, met een poort van 3 meter hoog. Het hekwerk heeft primair als doel het terrein af te scheiden van andere terreinen en biedt extra beveiliging om ongewenste toegang te voorkomen. De aanwezige vee-afrastering betreft een hoogte van 1,3 meter, deze vee-afrastering is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat vee niet op het terrein komt.

Met een hoogte van 2,5 tot 3,5 meter biedt het hekwerk voldoende bescherming zonder dat het onnodig hoog is. De hoogte van het hekwerk wordt als aanvaardbaar beschouwd, mede omdat het bijdraagt aan de veiligheid van het terrein en zorgt dat het terrein toegankelijk blijft voor bevoegde personen en afgesloten is voor onbevoegden. Daarbij is rekening gehouden met de ecologie van het gebied; het

⁴ Bodemkwaliteitskaart DCMR: [DCMR Milieudienst Rijnmond \(gisinternet.nl\)](https://gisinternet.nl)

hekwerk is open genoeg om doorstroom van kleine dieren mogelijk te maken, waardoor de ecologische impact beperkt blijft.

Gezien de noodzakelijkheid voor beveiliging, bescherming tegen vee, en de beperkte ecologische effecten, wordt de geplande afrastering als aanvaardbaar geschouwd.

5.8 Eindconclusie en voorwaarden omgevingsvergunning

In voorgaande hoofdstukken en paragrafen zijn de resultaten van onderzoek naar de verschillende relevante omgevingswaarden (milieuaspecten) beschreven voor het plan en haar omgeving.

Samengevat wordt het volgende geconcludeerd:

- De beoogde verschuiving van de modelvliegclub past binnen het ruimtelijke beleid van gemeente, provincie en Rijk.
- Op basis van de inhoudelijke onderzoeken naar de omgevingswaarden wordt voor alle milieuaspecten geconcludeerd dat aan de geldende wet- en regelgeving wordt voldaan.
- Vanuit een goede ruimtelijke ordening dienen er wel voor een aantal verschillende aspecten voorschriften te worden opgenomen in de omgevingsvergunning. Deze worden hieronder genoemd.

Voorschriften:

- Verschuiving van de modelvliegclub dient gepaard te gaan met de herinrichting zoals opgenomen in Bijlage 1. Het inrichtingsvoorstel dient als voorwaarde opgenomen te worden bij de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan.
- Dempen van de (drink)poel in de periode tussen augustus en oktober (of november als de watertemperatuur het toestaat); buiten de voorplanting- en overwinteringsperiode van amfibieën. Een deel van de poel blijft behouden in het inrichtingsvoorstel, daarom zal de poel vanuit één richting rustig gedempt worden, zodat waterdieren kunnen vluchten naar dit deel, in het kader van de zorgplicht (Wnb, art. 1.11);
- Rooien van beplanting en (voorbereidende) werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd, dus niet in de periode half maart tot half augustus, in het kader van de Wnb/Ow.

6 Economische uitvoerbaarheid

6.1 Kostenverhaal

Op grond van artikel 6.12 lid 1 Wro stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. In dit geval is echter geen sprake van een aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening, zodat er geen noodzaak is om de raad een besluit te laten nemen over een exploitatieplan.

6.2 Planschade

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de afwijking van het bestemmingsplan, tegemoet gekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van de afwijking van het bestemmingsplan, kan bij het bevoegd gezag van dat plan worden ingediend binnen de periode van 5 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit tot afwijking van het bestemmingsplan.

7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op basis van Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) vindt overleg plaats met bevoegd gezag (o.a. gemeente Rotterdam, Rijkswaterstaat) over het project.